

ประโยค บ.ธ.๕
แต่ง ไทยเป็นมงคล
สอน วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

การสังคายนานั้น เมื่อพระเจ้าอโศกเริ่มอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา พระภิกขุสงฆ์ในอินเดียยังต่างกันเป็น ๒ นิกาย คือ เป็นพากที่ถือลักษณะว่าทันนิกาย ๑ ถือลักษณะว่าทันนิกาย ๑ เนื่องจากเหตุซึ่งเกิดขึ้นครั้งทำทุติยสังคายนาดังกล่าวมาแล้ว แต่เมื่อถึงสมัยขั้นนี้ยังเกิดลักษณะต่าง ๆ ในนิกายอันเดียวกันนิกายหนึ่งมีลักษณะเรียกว่า ต่าง ๆ กันกว่าสิบลักษณะ พระเจ้าอโศกทรงเลื่อมใสในพระโมคลีบุตรดิสເຕຣ ผู้เป็นสังฆนายกนิกายธรรมชาติที่ถือลักษณะเรียกว่า วิภัชช华ที จึงทรงอุปการะยกย่องพระสงฆ์ซึ่งเป็นสหธรรมิกแห่งพระโมคลีบุตรดิสເຕຣ

ในหนังสือมหาวงศ์กล่าวว่า เมื่อพากเดิรรถีย์เห็นว่าพระภิกขุสงฆ์ได้ลากสักการต่าง ๆ แต่ราชสำนัก ก็พาภันเข้าปลอมบทบาทเป็นภิกขุเป็นอันมาก จะเป็นเหตุให้เกิดรังเกียจกันขึ้นในสังคมมหาลัย ความทราบถึงพระเจ้าอโศกมหาราช จึงให้พิจารณาด้วยการໄລ่เลียงคดิ ถ้าภิกขุรูปใดแสดงคติวิปลาสเห็นพิรุธ ก็ให้ลีกเสีย จนลีนมลทิน สังคมมหาลัยแล้ว จึงทรงอาราธนาพระสงฆ์มีพระโมคลีบุตรดิสເຕຣเป็นประธาน ให้ประชุมกันทำสังคายนาพระธรรมวินัยที่กรุงปฐมบูตร มหานครราชธานี อีกครั้งหนึ่ง นับเป็นครั้งที่ ๓ เรียกว่า “ตติยสังคายนา”

เรื่องตรงนี้นำสันนิษฐานว่า เหตุที่แท้ เห็นจะเกิดแต่ข้อที่พระสงฆ์แตกกันเป็นนิกายธรรมชาติ และอาจิริยาทามตั้งแต่ครั้งทำทุติยสังคายนานั้นเอง ในระยะเวลา ๑๐๐ ปี ตั้งแต่แตกกันมาแล้ว พากภิกขุสงฆ์นิกายอาจิริยาเห็นจะแก้ไขพระธรรมวินัยให้ฟื้นฟื้อนหนักขึ้นอีก จนส่ง ๒ นิกายกล้ายเป็นนานาสังวาสร่วมสังมกรรมกันไม่ได้ เห็นจะเป็นด้วยเหตุนี้ พระเจ้าอโศกจึงให้กำจัดภิกขุพากอาจิริยาเสียจากสังคมมหาลัย ให้คงมีแต่สังฆนิกายธรรมชาติแล้วให้ทำสังคายนา เพื่อจะให้พระสงฆ์ถือพระธรรมวินัยเป็นลักษณะเดียวกันทั้งหมด

การສังຄາຍນາພຣະຊຣມວິນຍ ພວກດືອພຣະພູທົກຄາສະໜາຖຸກປະເທດຍອມຮັບຮ່ວມກັນເພີ້ງ ๓ ຄຽ້ງທ່ານັ້ນ ແຕ່ນີ້ໄປ ເນື່ອພຣະພູທົກຄາສະໜາແພ່ວ່າລາຍໄປເຖິງນານາປະເທດ ຕ່າງປະເທດກີ່ກໍທ່າສັງຄາຍນາຕາມເຫດຸກຮົນທີ່ມີໃນປະເທດນັ້ນ ຈາກນັບຮ່ວມກັນໄປ ພຣະຊຣມວິນຍທີ່ສ່າຂຍາຢືນຄຽ້ງທ່າດຕິຍສັງຄາຍນາຄຽ້ງທີ່ ๓ ໃຊ້ກາຍາມຄົງ ວິຊີສັງຄາຍນາທີ່ກໍທີ່ ຈະເປັນກຳນົດອີງເດືອກກັນທີ່ກໍທີ່ກໍເລັດວ່າ ๒ ຄຽ້ງກ່ອນ ຈະຜິດກັນເປັນຂ້ອສໍາຄັญ ກີ່ແຕ່ຕ້ອງເລືອກຄັດວາກະອິນ໌ຈີ່ມີແທຣາແຜ່ງໃນປະເທດວິນຍອົກເລີຍເປັນອັນໄມກາ ຄົງໄວ້ແຕ່ທີ່ເຊື່ອວ່າຕຽບຕາມວາທະໜຶ່ງພຣະອິຍສາວກໄດ້ເຮັບເຮີຍໄວ້ເມື່ອຄຽ້ງທ່າປຽບສັງຄາຍນາ ແລ້ວທ່ອງຈໍາສັ່ງສອນກັນສືບມາ

ໄທເວລາ ๔ ຂ້ວມົນ ๐๕ ນາທີ

เฉลย ประโยค ป.ธ.๕

แต่ง ไทยเป็นมคอ

พ.ศ. ๒๕๓๘

อยุหิ ตดิยสุคติกาฯ ยา กิร อโสโกร นาม ชตติโย มหาราชา อ่าโห พุทธสาสนสสุปปตมภกน โกรติ, ยา ชมหุทีปวารสี กิกชสโน เกรวานิกาโย อาจริยนิกาโย ชาติ ทวิชา วิภาคมปชชิ ฯ สา หิ ทุพพิธสุชนนิกายสสุปปตดิ ยกาฎตดเนยน ทุติยสุคติกาลโಡเยว ป่าตูรโหสี ฯ อดาปราวาก ตดดเอว เอเกกสุส สุชนนิกายสสุส ลทธิ ทสุตตราหิ นานานามาหิ ลทธิหิ วิภาคมปชชิ ฯ อโสโกร ปน ชตติโย มหาราชา โย โนมคคลลีปุตตดสุสตุดโร วิกชชวาทติ เอวนาหมาย ลทธิยา ปสบุนนัน เกรวานิกาโยกน ภิกชูน สงมนายนโย โหติ สงมนาริษายโย, ศสุมเยว อภิปสุโน ศสุเสว สมธมมิกาน ภิกชูน อุปการ โกรติ, เดเยว สกุโกรติ ครุโกรติ มาเนติ ปูเชติ ฯ

จุดอยเหตด มหाव์เส ยา กิร ออยลติตดิยา โอยหาร ราชนิเวสโน ลากสกุการ ภิกชูสุงสุส อุปปุนโน โหตติ เยกุยเนยน สยเมว มุณเทตัว กาสาيانิ จฉาเทตัว พุทธสาสน เภกชูภาร ทสุเสตัว วิรีสุ ฯ เตเนว จ สุชนมณฑาเล อพพุท อุปาภิ ฯ ต ทสุตัว อโสโกร นาม ชตติโย มหาราชา ภิกชูสุน สนนิป่าเตตัว เอกลทธิเก เอกลทธิเก ภิกชู เอกโต การตัว เอกเมก ภิกชูสมุห ปกโภสapeตัว กีวหิ กิร สมมานสมพุทธิอาทินา นเยน ปุจฉิ, โย เจตด ภิกชูสโน อุทธมnm อุพพินย ทีเปยย, ศสุเสว เสตGAN วตตานิ ทตัว อุปปุพุพาเชติ ยา สงมณฑาเล อพพุท อนตราราย, ปริสุทธิเยว พุทธสาสน ฯ อด โถ ปุนเรว โนมคคลลีปุตตดสุสตเดรปปมุช ภิกชูสุน อดตโน ราชธานีภูเต ปภูลลีปุตตดหนานเคร ธมวนิย สงคายิ่ต สนนิป่าเตติ ฯ อยเมว หิ ธมวนิยสุคติ ตดิยวาร กตตตา ตดิยสุคติ วุตตตา ฯ

สนนิภูฐานเนวเมตด ทภูพพห สา หิ ภิกชูสโน เกรวานิกาโย โหส ออาจริยนิกาโย ชาติ ทุพพิธสุชนนิกายสสุปปตดิ ยา ทุติยสุคติ กด, ยาเยว อภิสุส นณyle ฯ ตโต จ วตุสสตตสพกนูตред ออาจริยนิกาโย ภิกชูสโน ยา ทุพพิธสุชนนิกาโย นานาสำวารสิโย โหสี น จ เอกโต สงมกมุมมกasis, ดาว กิยิโโยส มดต้าย ธมวนิยเจว

ວິນຍ່ອງ ອຸທຼມນີ້ ອຸພົພນນີ້ ກດວາ ອນຣິວຕຸດຍືສຸສ ມ່ວຍເລ ၁ ເຫັນວ ອຳໂຄ ນາມ ຂຕຕີໂຍ
ມหาราชา ສັງໝນຜູ້ອາໄສ ອາຈີຍວານີກາຍີເກ ກີກູ້ ອຸປຸປ່າພາເຊດວາ ເດຮວານີກາຍີກໍເຍວ
ກີກູ້ສັງນີ້ ປັດຖຸຈາເປດວາ ຍຄາ ສພເພນ ກີກູ້ສັງເໜນ ໂຍ ຮມໂມ ຈ ວິນໂຍ ຈ ກຄວດ
ເກສີໂຕ ປ່ອຍດຕໂຕ, ໄສເຍວ ສກກາຕພູໄພ ໂອດີ ຄຽກາຕພູໄພ, ຕຄາ ຮມມວິນຍສັງຄືດີ ອກຮຍືສຸສ
ມ່ວຍເລ ၁

ອີມາເຍວ ທີ່ ຕີສີໂສ ຮມມວິນຍສັງຄືດີໂຍ ປ່າດຸຮ່າງໆ, ຍາ ສພເພສຸ ປ່າເສສຸ
ພຸຖືສາສັນເກີທີ ສມກວິຫາ ໂອນຸດີ ၁ ຕໂຕ ປ່ວນ ພຸຖືສາສັນ ນານາວິຫາເສ ປ່າກົງໆ ອ້ອສີ ၁ ຍາ
ປ່າ ຮມມວິນຍສັງຄືດີ ວິເທສີກີກູ້ສັງເໜນ ຕສຸມີ ຕສຸມີເຍວ ປ່າເສ ປ່າດຸກູດກາຮັດສຸສານ໌ຮູບໂຕ
ກົດາ, ຕາ ບຸນເຮວ ແນວ ສມກວິຫາ ອ້ອສີ ၁

ທີ່ຍືສັງຄືດີຍຸທີ ຮມມວິນຍໂຍ ນາຄຮກາສາຍ ສັງຄືໂຕ ၁ ຮມມວິນຍສັງຄືດີວິຫານມປັນ
ຍດາ ປຸ້ມາ ເຫວ ຮມມວິນຍສັງຄືດີໂຍ, ຕເຄວ ກຕມກວິສຸສ ມ່ວຍເລ ၁ ວິເສສີໂຕ ຈ ໂຍ ໂຍ
ອໝໄລ ວາໂທ ຮມມເມ ເຈວ ວິນເຍ ຈ ສມມືສຸໂກ ອ້ອສີ, ໄສ ໄສ ເຢກູຍເໜນ ວິຈິນຫວາ ອປນືໂຕ
ອກວິສຸສ ມ່ວຍເລ ၁ ໂຍ ປ່າ ວາໂທ ໂຍ ຮມມວິນໂຍ ປ່ມສັງຄືດີຍໍ ອຣຍສາວເກີທີ ສັງຄືດີໂຕ,
ຕດເວວ ໂອຕຣຕີ ສມມຕີ ຈາຕີ ສຖາກີຕພູໄພ ໂອດີ, ໄສເຍວ ປ່ຄຄີໂຕ ໂອດີ ຍາວຊ່າດນາ ຈ
ປ່ຽນປ່າຍ ຊາວີໂຕ ເກສີໂຕ ၁

—————♦—————

ພຣະຮຣມວໂຮດມ ດຸນສມປັນໂນ ວັດເບຍຸຈມນພິຕຣ ແຕ່
ສນາມຫລວງແຜນກບາລີ ຕຽບຈັກ